

การวิเคราะห์บรรณมิติการวิจัยการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา
ในระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย

Biographical Analysis of Tourism Research of Nakhon Ratchasima Province

from the Thai Journals Online (ThaiJO) Database

สุเทพ ยนต์พิมาย^{1,*} ศศิรินทร์ กระสินธุ์หอม² พันธสรณ์ ธรรมะกิตติกร³ สุธาสินี โพธิ์ชาธาร⁴ และพิชิต พระพินิจ⁵
Suthep Yonphimai^{1,*}, Sasirin Krasinhom², Phantasorn Thammakittikorn³, Suthasinee Phochathan⁴
and Pichit Prapinit⁵

Received: 5 February 2024 Revised: 17 March 2024 Accepted: 9 April 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางบรรณมิติของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา ในช่วง พ.ศ. 2553-2566 ที่ตีพิมพ์ในระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thai Journals Online database: ThaiJO) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและวางแผนการวิจัยในอนาคต ผลการศึกษาพบว่า มีงานวิจัยทั้งหมด 105 เรื่อง โดยช่วงเวลาที่มีการเผยแพร่มากที่สุด คือ พ.ศ. 2564 จำนวน 25 เรื่อง สถาบันที่มีการเผยแพร่มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และศาสตร์หลักที่มีการศึกษา คือ ศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาที่มีเพิ่มขึ้น ข้อเสนอแนะจากบทความ ควรมีการวางแผนการวิจัยอย่างเป็นระบบ วิจัยแบบบูรณาการ และใช้ประโยชน์จากเครื่องมือการวิเคราะห์บรรณมิติ เพื่อเข้าใจภาพรวมงานวิจัยได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนการวิจัยอย่างเป็นระบบ และเพื่อให้เกิดงานวิจัยที่มีความหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของจังหวัด อีกทั้งจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่กว้าง จำนวนแหล่งท่องเที่ยวมาก และแหล่งท่องเที่ยวหลายจุดที่ยังไม่ต่อเนื่องกัน การวิจัยทางด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวยังมีเพียง 4 งาน จากงานวิจัยทั้งหมด 105 งาน คิดเป็น 3.81% จึงเป็นช่องว่างทางการวิจัยที่สำคัญที่นักวิจัยสามารถทำงานวิจัยทางด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นได้

คำสำคัญ : บรรณมิติ การท่องเที่ยว วารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย

^{1,2,3} นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Doctoral student, Business Administration Program, Faculty of Management Science, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

E-mail: suthep@rmuti.ac.th, Tel. 06-33955-494 * Corresponding Author

⁴ อาจารย์สาขาวิชาการเงิน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Management Science, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

⁵ อาจารย์สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Lecturer, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

ABSTRACT

This article aims to examine the bibliometric characteristics of tourism research in Nakhon Ratchasima province during 2010-2023, published in the Thai Journals Online database (ThaiJO), using descriptive statistics to analyze trends and plan future research. The results revealed a total of 105 research articles, with the highest number of publications in 2021 (25 articles). The institution with the most publications was Nakhon Ratchasima Rajabhat University, and the main discipline studied was tourism science. The findings demonstrate an increasing trend in tourism research in Nakhon Ratchasima province. The article suggests that systematic research planning, integrated research, and utilization of bibliometric analysis tools should be implemented to better understand the overall research landscape, leading to systematic research planning and diverse research that meets the needs of the province. Furthermore, Nakhon Ratchasima is a large province with numerous tourist attractions that are not yet well-connected. Research on logistics and supply chain management related to tourism accounts for only 4 out of the 105 total research articles (3.81%), presenting a significant research gap that researchers can address by conducting more research in this area.

Keywords: Bibliometrics, Tourism, ThaiJO

1. บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก และเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของโลก จากรายงานของ UNWTO Tourism Highlights ขององค์การการท่องเที่ยวโลกประจำปี พ.ศ. 2563 พบว่าการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourism) มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของโลก คิดเป็นมูลค่า 1.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 7 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด (UNWTO, 2020) นอกจากนี้ จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั่วโลกยังมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องทุกปี ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการท่องเที่ยว (WTTC Global Economic Impact Trends) โดยสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (World Travel and Tourism Council) ประจำปี พ.ศ. 2563 ระบุว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวทั่วโลก อยู่ที่ 8.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยคิดเป็นร้อยละ 10.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั่วโลก มีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 3.5 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมของทุกอุตสาหกรรมทั่วโลกที่มีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 2.5 (WTTC, 2020) อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวทั่วโลกมีอัตราการเติบโตที่ลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับการเติบโตในปี พ.ศ. 2558 ที่มีการขยายตัวสูงที่สุดมากกว่าร้อยละ 5

จากรายงานของ World Tourism Organization (2019) พบว่า 10 อันดับประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวมากที่สุด สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ร้อยละ 40 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั่วโลกในปี 2562 โดยประเทศฝรั่งเศสสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้มากที่สุด 89 ล้านคน มีอัตราการเติบโตร้อยละ 1 รองลงมาคือประเทศสเปน และสหรัฐอเมริกาอยู่ในอันดับ 3 ส่วนประเทศไทยอยู่ในอันดับ 7 ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยว 40 ล้านคน และมีอัตราการเติบโตร้อยละ 4 นอกจากนี้ ยังได้รายงานอีกว่า 10

อันดับประเทศที่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวสูงที่สุด สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวได้ร้อยละ 50 ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั่วโลกในปี 2562 โดยสหรัฐอเมริกาได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด 214 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือประเทศสเปน และประเทศฝรั่งเศส ส่วนประเทศไทยอยู่ในอันดับ 4 สร้างรายได้ 61 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีอัตราการเติบโตร้อยละ 3

ในปี 2562 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนต่อเศรษฐกิจไทยร้อยละ 17.79 โดยแบ่งเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวทางตรงร้อยละ 7.25 และผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวทางอ้อมร้อยละ 10.54 ของ GDP (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) โดยแบ่งเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 2 ใน 3 และนักท่องเที่ยวไทย 1 ใน 3

ในปี พ.ศ. 2562 เศรษฐกิจของประเทศไทยพึ่งพาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสูงถึง

17.79%

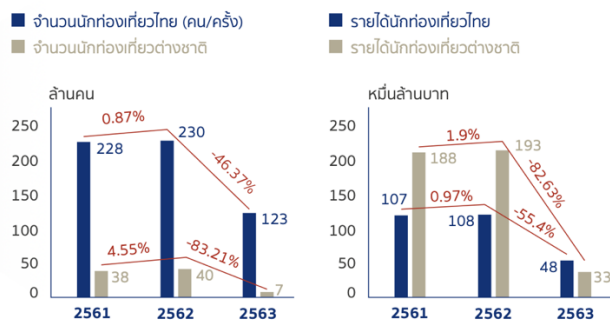
10.54%

■ Tourism GDP ทางอ้อม

7.25%

■ Tourism GDP ทางตรง

รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงกว่านักท่องเที่ยวไทยประมาณ 2 เท่า

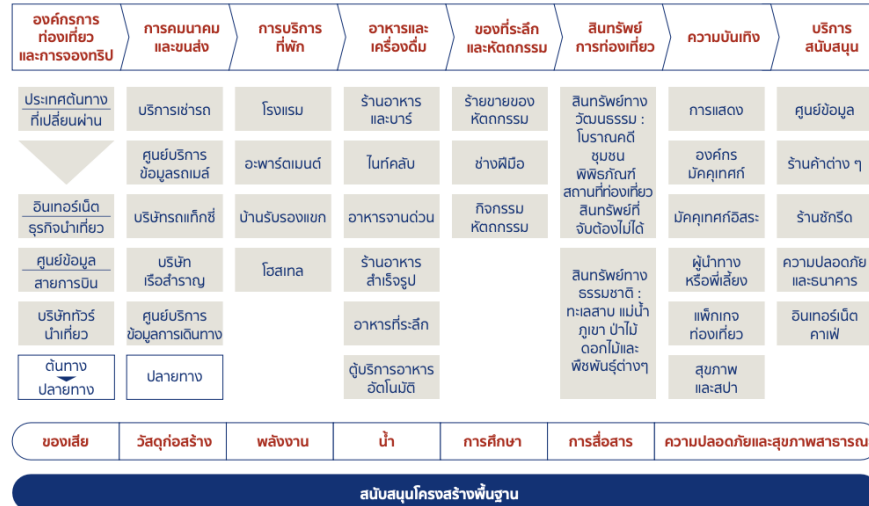
ภาพประกอบที่ 1 สัดส่วนรายได้ด้านการท่องเที่ยวของไทย

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ห่วงโซ่คุณค่าทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสร้างงานสร้างรายได้เป็น 1 ใน 10 ของงานทั่วโลก หรือประมาณ 330 ล้านงาน และในปี พ.ศ. 2562 มีรายได้ประชาชาติของการท่องเที่ยวโลกเป็นร้อยละ 10.3 ของรายได้ประชาชาติโลก อีกทั้งในปี พ.ศ. 2562 รายได้ประชาชาติการท่องเที่ยวไทยเป็นร้อยละ 18.39 ของรายได้ประชาชาติทั้งประเทศไทย โดยเป็นส่วนทางอ้อมร้อยละ 10.54 และทางตรงร้อยละ 7.85

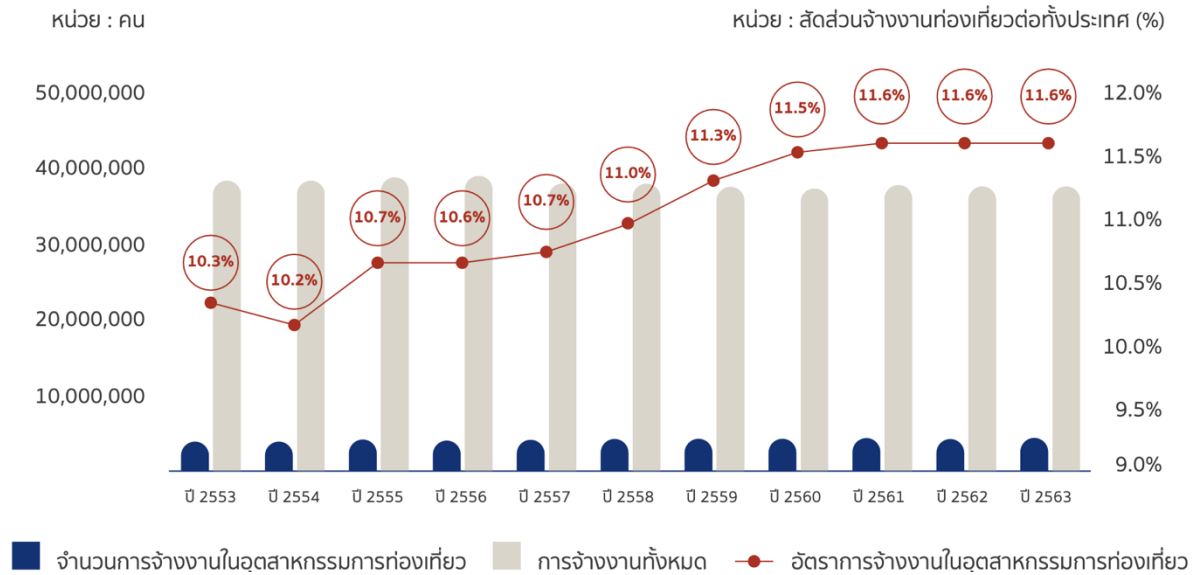

ภาพประกอบที่ 2 ห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

โดยอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังสร้างห่วงโซ่คุณค่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ตั้งแต่องค์กรการท่องเที่ยว การบริการที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การขนส่ง สินทรัพย์การท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ การบริการสนับสนุน ไปจนถึงโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องดังแสดงในภาพที่ 2 นอกจากนี้การท่องเที่ยวในปี 2562 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการจ้างงาน 4,372,304 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.6 ของการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ โดยมีอัตราการเติบโตของการจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553 (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) โดยในระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2563 การจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องที่ 1.31% ในขณะที่การจ้างงานทั้งหมดในประเทศลดลง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยกลับมีสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพียง 54 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.8 ของมหาวิทยาลัยทั้งหมด โดยเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏถึงร้อยละ 18.5 และไม่มีสถาบันใดที่ได้รับการจัดอันดับใน 50 อันดับแรกของ QS World University Rankings ด้านการท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาสถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านการท่องเที่ยว

ภาพประกอบที่ 3 การจ้างงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประเทศไทย

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เพื่อให้เห็นภาพรวมของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทย และเพื่อระบุช่องว่างที่สำคัญซึ่งนำไปสู่การศึกษาวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์บรรณมิติการวิจัยการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาในระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย" ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในระบบคลังข้อมูลงานวิจัยไทย Thai National Research Repository (TNRR) ผลการสืบค้นพบว่า จากงานวิจัยทั้งหมด 82,123 รายการ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพียง 2,317 รายการ ซึ่งคิดเป็นเพียงร้อยละ 2.82 ของงานวิจัยทั้งหมดในฐานข้อมูล TNRR (Thai National Research Repository, 2023)

ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า แม้การท่องเที่ยวจะเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศไทย แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังมีสัดส่วนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับงานวิจัยในสาขาอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดแคลนข้อมูลเชิงลึกและการวิเคราะห์แนวโน้มการวิจัยการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์บรรณมิติงานวิจัยการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับสถานะและแนวโน้มการวิจัยการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางและนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาต่อไป

จังหวัดนครราชสีมามีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ในปี พ.ศ. 2565 มีแหล่งท่องเที่ยวรวม 226 แห่ง ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 106 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต 7 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม และแหล่งมรดกโลก 18 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ 23 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ 44 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสันทนาการและบันเทิง 28 แห่ง และในปีเดียวกันจังหวัดนครราชสีมามีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ จำนวน 6,137,896 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีนักท่องเที่ยวเพียง 3,469,983 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 6,056,308 คน และชาวต่างชาติ จำนวน 81,561 คน ทำให้จังหวัดนครราชสีมาได้จากการท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ. 2565 รวมทั้งสิ้น 10,004.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีรายได้รวมอยู่ที่เพียง 5,806.85 ล้านบาท เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการคลี่คลายและผ่อนคลายมาตรการการควบคุมสถานการณ์โควิด-19 (จังหวัดนครราชสีมา, 2566)

ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของจังหวัด เพื่อรักษาความสำคัญด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยและจังหวัดนครราชสีมา ภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการยกระดับมาตรฐานการให้บริการ เพื่อให้ประเทศไทยยังคงเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของโลก ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเข้มแข็ง คือ การวิจัย เนื่องจากการวิจัยจะช่วยให้ทราบถึงสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถแข่งขันได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) โดยมีงานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์ภาพรวมงานวิจัยในด้านนี้อย่างเป็นระบบ การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งวิเคราะห์บรรณมิติงานวิจัยการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะและแนวโน้มการวิจัยการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด ซึ่งจะประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางและนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. เนื้อหา

2.1 จังหวัดนครราชสีมาและการท่องเที่ยว

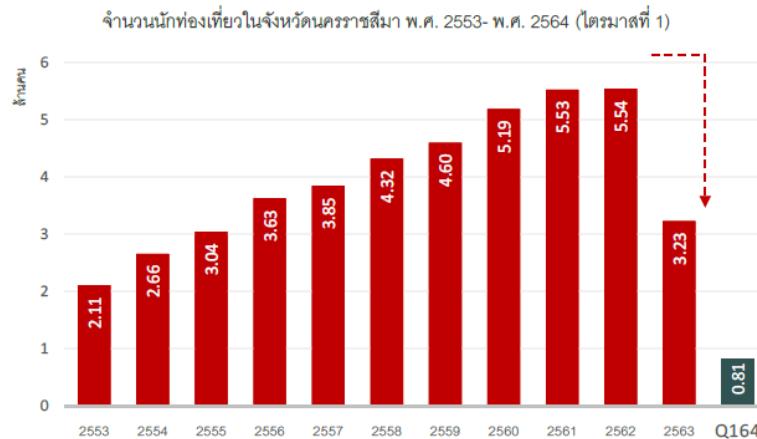
จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่น ๆ คือ ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดขอนแก่น ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสระแก้ว ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดปราจีนบุรี ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดสระบุรี

จังหวัดนครราชสีมามีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยการท่องเที่ยวมีความสำคัญกับจังหวัดนครราชสีมา และยังมีบทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย จากภาพประกอบที่ 4 และ 5 จะพบว่าจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย กระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของจังหวัด และมีแผนที่ท่องเที่ยวถึง 2 แผนที่ นั่นทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จากการสำรวจของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในปี 2565 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6,137,896 คน คิดเป็นรายได้จากการท่องเที่ยว 10,004.66 ล้านบาท โดยการท่องเที่ยวถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของจังหวัด ยังเป็นแหล่งสร้างงานและสร้างอาชีพให้กับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม และยังเป็นแหล่งเผยแพร่วัฒนธรรมและประชาสัมพันธ์จังหวัดให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวจากทั่วโลก

[illegible]

Volume1 Issue1 (January – June 2024) | ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2567)

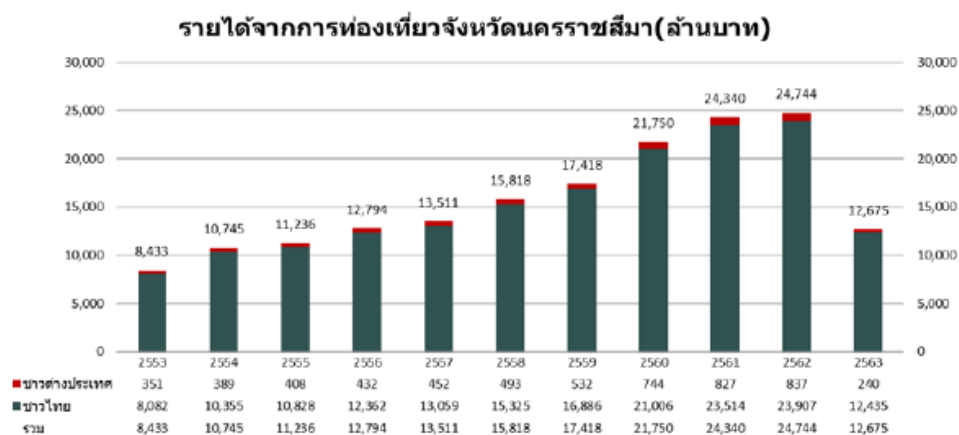
2.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมามีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ คือ เขาใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 180 กิโลเมตร และถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด โดยมีจุดเด่นคือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสวยงาม ทั้งป่าไม้ น้ำตก และสัตว์ป่า รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัย และร้านอาหาร ในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2562 จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11 ต่อปี โดยในปี 2562 มีจำนวนสูงสุด 5.54 ล้านคน อย่างไรก็ตาม ในปี 2563 ภายหลังมีการประกาศล็อกดาวน์ตามมาตรการจำกัดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงร้อยละ 42 เหลือเพียง 3.23 ล้านคน ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพประกอบที่ 6 จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2564 (ไตรมาส 1)

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, บริษัท ไนท์แฟรงค์ ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

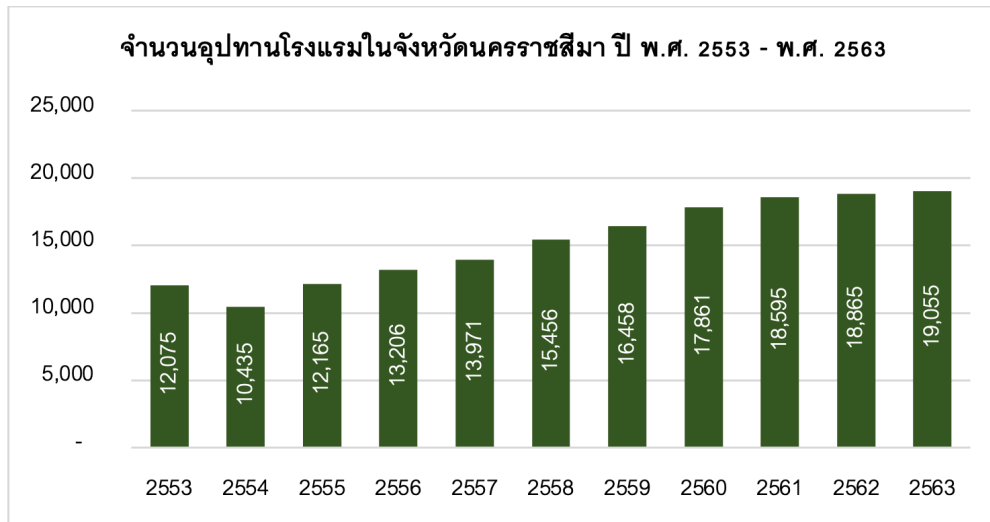
2.1.2 รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2563 ภาคการท่องเที่ยว จังหวัดนครราชสีมา มีรายได้หลักประมาณร้อยละ 98 จากนักท่องเที่ยวชาวไทย และจากชาวต่างประเทศร้อยละ 2 โดยในปี พ.ศ. 2563 มีรายได้รวม 12,675 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 49 จากปีก่อนหน้า ลดลงทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

ภาพประกอบที่ 7 รายได้จากนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2563

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, บริษัท ไนท์แฟรงค์ ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

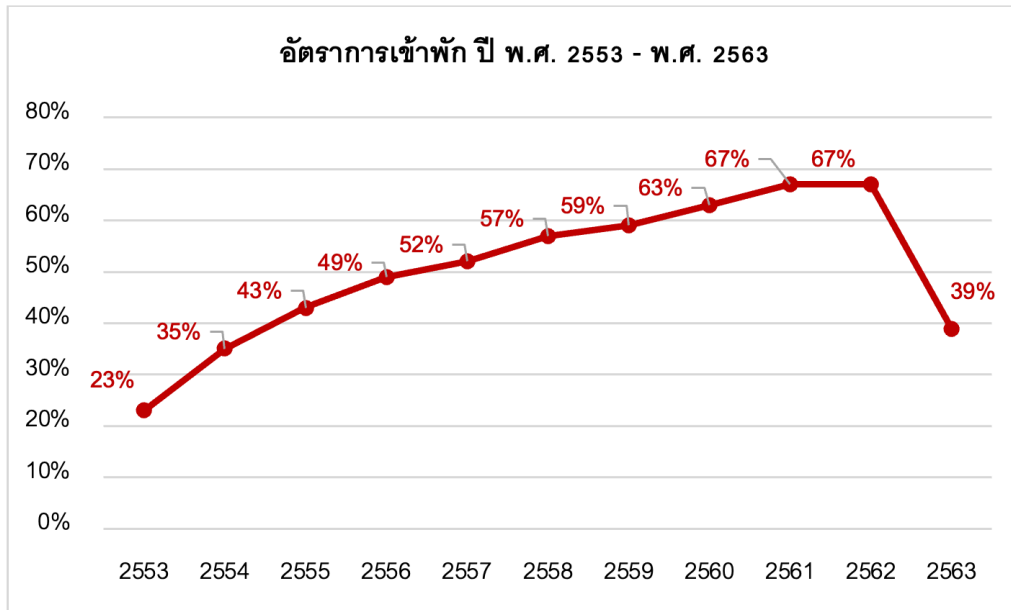
2.1.3 ภาพรวมตลาดโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา : อุปทาน ในปี 2563 จังหวัดนครราชสีมา มีอุปทานห้องพักโรงแรมรวม 19,055 ห้อง เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1 ซึ่งน้อยกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาที่อยู่ที่ประมาณร้อยละ 4 ต่อปี โดยโครงการใหม่ที่ดำเนินการสร้างเสร็จคือ NKH HOTEL ในเครือ CPN จำนวน 252 ห้อง และเปิดให้บริการตั้งแต่ปี 2564 ทั้งนี้ สถานการณ์ด้านอุปทานค่อนข้างชะลอตัว เนื่องจากโรงแรมส่วนใหญ่ขยายตัวในพื้นที่เขาใหญ่ในอดีต และภายหลังมีการบังคับใช้ผังเมืองรวมจังหวัดฯ ในปี 2560 ทำให้จำกัดการพัฒนาโรงแรมใหม่ ส่วนในเขตเมืองมีการขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ภาพประกอบที่ 8 จำนวนอุปทานโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2563 (ไตรมาส 1)

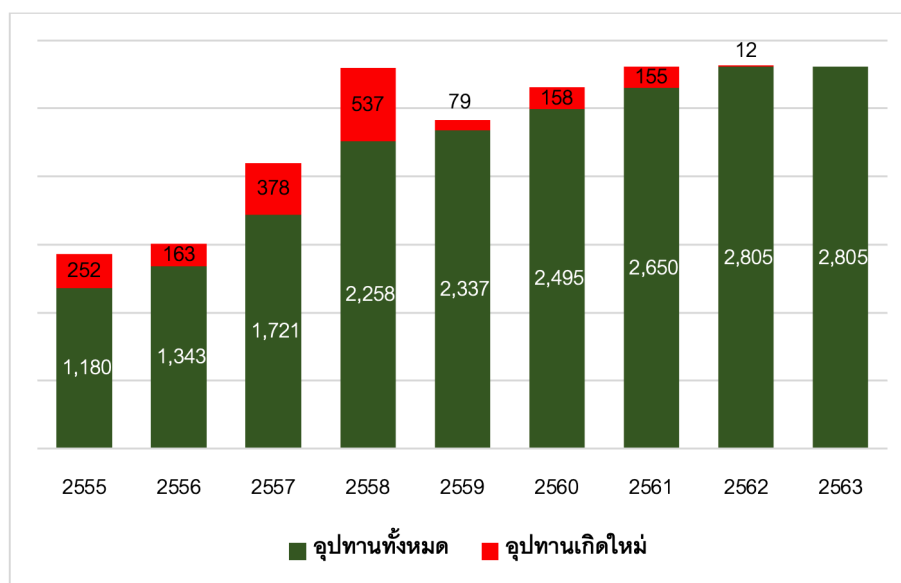
ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

2.1.4 ภาพรวมตลาดโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา : อุปสงค์ พบว่า โรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา มีกลุ่มลูกค้าหลักเป็นคนไทยถึงร้อยละ 98 โดยมีการพักแรมในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติรอบอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และตัวเมืองนครราชสีมาเป็นหลัก โดยบริเวณเขาใหญ่จะเน้นการท่องเที่ยวและพักผ่อน ส่วนในตัวเมือง ส่วนใหญ่เป็นการพักแรมจากการไปทำธุระ ทำงาน หรือเยี่ยมญาติ ในปี 2562 ก่อนการระบาดของโควิด-19 โรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยที่ร้อยละ 67 และเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13 ต่อปี แต่ในปี 2563 ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด ทำให้อัตราการเข้าพักลดลงเหลือเพียงร้อยละ 39 จากการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ ส่งผลให้อุปสงค์ลดลงอย่างมาก

ภาพประกอบที่ 9 อัตราการเข้าพัก ปี พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2563
ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

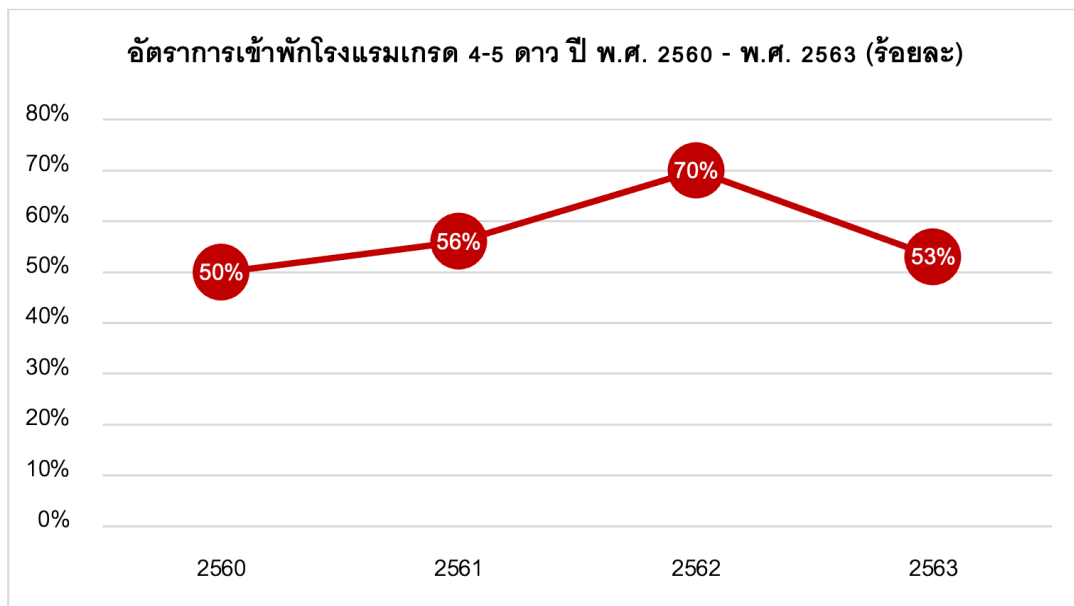
2.1.5 ภาพรวมตลาดโรงแรมเกรด 4 - 5 ดาว บริเวณพื้นที่เขาใหญ่ : อุปทาน พบว่า ในปี 2563 พื้นที่เขาใหญ่มีโรงแรมเกรด 4 - 5 ดาว จำนวน 2,805 ห้อง กระจายอยู่ใน 49 โครงการ โดยไม่มีอุปทานจากโครงการใหม่เกิดขึ้น ทั้งนี้อุปทานโรงแรมใหม่ในบริเวณเขาใหญ่ชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่มีการบังคับใช้ผังเมืองรวมจังหวัดฯ ในปี 2560 เป็นต้นมา เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้และเกษตรกรรม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโรงแรมโครงการใหม่ ๆ

ภาพประกอบที่ 10 จำนวนอุปทานโรงแรมเกรด 4 - 5 ดาวในพื้นที่เขาใหญ่ในปี พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2563

ที่มา : ฝ่ายวิจัยและที่ปรึกษาด้านการพัฒนาโครงการบริษัท ไนท์แฟรงค์ ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

2.1.6 ภาพรวมตลาดโรงแรมเกรด 4 - 5 ดาว บริเวณพื้นที่เขาใหญ่ : อุปสงค์ อุปสงค์ต่อโรงแรม 4 - 5 ดาวในพื้นที่เขาใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยถึงร้อยละ 98 และชาวต่างชาติอีกร้อยละ 2 ในปี 2563 โรงแรมบริเวณเขาใหญ่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากมาตรการเคอร์ฟิว ทำให้อัตราการเข้าพักลดลงอย่างมาก โดยในเดือนเมษายน - พฤษภาคม อัตราการเข้าพักเหลือ 0% ก่อนจะค่อย ๆ พ้นตัวตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นไป การท่องเที่ยวในพื้นที่เขาใหญ่กลับมาได้เร็วจากการสนับสนุนของภาครัฐและการเดินทางได้สะดวกหลังสถานการณ์คลี่คลาย ทำให้โรงแรม 4 - 5 ดาวในพื้นที่ได้รับประโยชน์โดยตรง

ภาพประกอบที่ 11 อัตราการเข้าพักโรงแรมเกรด 4 - 5 ดาว ปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2563

ที่มา : ฝ่ายวิจัยและที่ปรึกษาด้านการพัฒนาโครงการบริษัท ไนท์แฟรงค์ ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

จากข้อมูลข้างต้น แม้ว่าในปี 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาจะลดลงอย่างมาก จากผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 แต่ในปี 2565 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6,137,896 คน แสดงให้เห็นว่าจังหวัดนครราชสีมามีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี พร้อมที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติได้อย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงในด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยพบว่า จังหวัดนครราชสีมายังมีปัญหาด้านการท่องเที่ยวอยู่หลายประการ ดังนี้

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ การขาดการวางแผนการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ (เจนจิรา อักษรพิมพ์, 2560) และการขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว (กฤตยา เตยโพธิ์ และ พันธ์ โพธิ์บัด, 2561)

2. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างเพียงพอ (กฤตยา เตยโพธิ์ และ พนัส โพธิ์บัติ, 2561) และการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถ (ศราวดี ใจอดทน, 2560)

3. ปัญหาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การขาดช่องทางและกลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (นามโพธิ์ชัย และ ริทธิรอด, 2557) และการขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์ และคณะ, 2559) อีกทั้งยังมีการเสนอปัญหาในแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ระบุว่า มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยมีความต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่นในพื้นที่ 32 อำเภอ (จังหวัดนครราชสีมา, 2566)

จะเห็นได้ว่าปัญหาหลักของการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของจังหวัดนครราชสีมาเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ งบประมาณ การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.2 การวิเคราะห์บรรณมิติ (Bibliometrics Data หรือ Bibliometric Analysis)

การวิเคราะห์บรรณมิติ (Bibliometrics Data หรือ Bibliometric Analysis) เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณของข้อมูลการอ้างอิง (Citation) และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งพิมพ์วิชาการ (Academic Publications) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน (Author) วารสาร (Journal) และประเทศ (Country) ที่ตีพิมพ์ผลงาน (Thanuskodi, 2011) การวิเคราะห์บรรณมิติเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดผลกระทบของผลงานวิชาการ (Impact of Academic Publications) และเพื่อศึกษาแนวโน้มของสาขาวิชาต่าง ๆ (Research Trends) (Ellegaard & Wallin, 2015) และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งพิมพ์วิชาการ (Academic Publications) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน (Author) วารสาร (Journal) และประเทศ (Country) ที่ตีพิมพ์ผลงานการวิเคราะห์บรรณมิติเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดผลกระทบของผลงานวิชาการ (Impact of Academic Publications) และเพื่อศึกษาแนวโน้มของสาขาวิชาต่าง ๆ (Research Trends) การวิเคราะห์บรรณมิติสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

1) การวิเคราะห์รายการอ้างอิง (Citation Analysis) เป็นการนับจำนวนครั้งที่งานวิจัยหนึ่งถูกอ้างอิงโดยงานวิจัยอื่น ซึ่งสามารถใช้วัดผลกระทบของงานวิจัยนั้น ๆ

2) การวิเคราะห์การใช้คำสำคัญร่วมกัน (Co-word Analysis) เป็นการนับจำนวนครั้งที่คำสำคัญสองคำหรือมากกว่านั้นถูกใช้ในงานวิจัยเดียวกัน ซึ่งสามารถใช้ศึกษาแนวโน้มของสาขาวิชาต่าง ๆ

3) การวิเคราะห์ความร่วมมือในการวิจัย (Collaboration Analysis) เป็นการนับจำนวนครั้งที่นักวิจัยสองคนหรือมากกว่านั้นทำงานร่วมกัน ซึ่งสามารถใช้ศึกษาเครือข่ายการวิจัย

โดยการวิเคราะห์บรรณมิติเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์หลากหลาย เช่น เพื่อวัดผลกระทบของผลงานวิชาการ เพื่อศึกษาแนวโน้มของสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อระบุพื้นที่วิจัยที่มีศักยภาพ เพื่อพัฒนากลยุทธ์การวิจัย หรือเพื่อประเมินคุณภาพของงานวิจัย นอกจากนี้ การวิเคราะห์บรรณมิติยังสามารถใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ อีกมากมาย เช่น เพื่อติดตามความคืบหน้าของสาขาวิชาทางวิชาการ เพื่อเปรียบเทียบผลงานของสถาบันหรือนักวิจัยต่าง ๆ เพื่อกำหนดนโยบายการวิจัย หรือเพื่อปรับปรุงคุณภาพของสิ่งพิมพ์วิชาการ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์บรรณมิติในประเทศไทย พบว่ามีการนำการวิเคราะห์บรรณมิติมาใช้ในการศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มงานวิจัยในสาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง อาทิ Sawangkul,

Pinitpuwadol and Sakiyalak (2020) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าบรรณมิติระหว่างฐานข้อมูล Scopus และ Google Scholar ของอาจารย์ในภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2566) วิเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารบรรณศาสตร์ของประเทศในเอเชีย กานต์นัสส์ ข้าเกตุ และคณะ (2565) ศึกษาวิจัยเอกสารอินทรียั่งยืนในประเทศไทย ศาสตรา มาพร และคณะ (2566) วิเคราะห์วารสารไทยในฐานข้อมูล Scopus Leechon and Kabmala (2023) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้ในเครื่องสำอาง

นอกจากนี้ Srisawad (2018) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความร่วมมือด้านการวิจัยและข้อมูลบรรณมิติที่มีต่อค่าอ้างอิงของงานวิจัยบนฐาน Scopus Sirirak (2021) วิเคราะห์วารสาร Walailak Journal of Science and Technology Pitithanabodee (2021) ศึกษาการอ้างอิงทรัพยากรเว็บในบทความวิจัยเกี่ยวกับโควิด-19 Hotrawaisaya and Chumkad (2021) ศึกษาทิศทางประเด็นงานวิจัยของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน Sanok and Wathanti (2023) วิเคราะห์งานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน Kaewboonma and Lertkrai (2023) ศึกษาแนวโน้มงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และ Youngjeen and Sirirak (2023) วิเคราะห์ผลงานตีพิมพ์ระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยที่ศึกษาและประยุกต์ใช้การวิเคราะห์บรรณมิติในประเทศไทยมีความหลากหลายในหลายสาขาวิชา โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลงานวิจัยและผลงานตีพิมพ์ของนักวิจัย สถาบันการศึกษา วารสาร รวมถึงการวิเคราะห์งานวิจัยในประเด็นเฉพาะด้าน เช่น โรคโควิด-19 เอกสารอินทรี เครื่องสำอาง ฯลฯ ผลของการวิเคราะห์บรรณมิตินั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางพัฒนาการวิจัยและส่งเสริมการตีพิมพ์ผลงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นได้ โดยสรุปแล้ว การวิเคราะห์บรรณมิติเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพในการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการผลิตและผลกระทบของผลงานวิชาการ

2.3 ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thai Journals Online: ThaiJO)

Thai Journals Online (ThaiJO) เป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย เป็นแหล่งรวมวารสารวิชาการที่ผลิตในประเทศไทยทุกสาขาวิชา ทั้งสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ThaiJO ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) และ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre : TCI) วารสารวิชาการไทยที่ปรากฏใน ThaiJO จะพัฒนาอยู่บนระบบ OJS (Online Journal System) ที่พัฒนาโดย Public Knowledge Project (PKP) โดยปัจจุบัน ThaiJO มีวารสารในระบบจำนวน 1,316 วารสาร จำนวนเล่ม 24,947 เล่ม บทความ 265,474 บทความ และผู้แต่ง 586,483 ท่านด้วยกัน จึงถือว่า ThaiJO ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทยที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2564)

ภาพที่ 12 เว็บไซต์ ThaiJo

ที่มา : TCI-Thaijo

2.4 VOSviewer

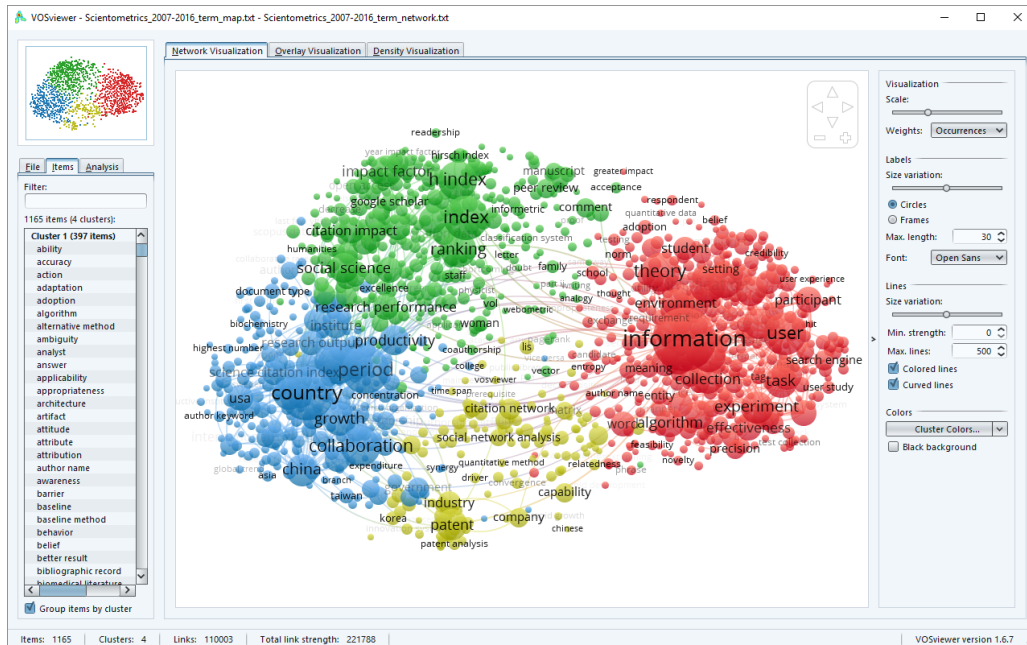
VOSviewer เป็นซอฟต์แวร์ฟรีและเปิดเผยต้นฉบับ (Open source) ที่สามารถดาวน์โหลดใช้งานได้ฟรีจากเว็บไซต์ <http://www.vosviewer.com> พัฒนาโดย Nees Jan van Eck และ Ludo Waltman จาก Leiden University's Centre for Science and Technology Studies (CWTS) ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ใช้สำหรับการวิเคราะห์เครือข่ายข้อความและการสร้างภาพเครือข่าย สามารถวิเคราะห์และสร้างแผนที่ความสัมพันธ์ของเครือข่ายคำ (word network) สามารถใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลข้อความจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ฐานข้อมูลวารสาร ฐานข้อมูลหนังสือ บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ และเว็บไซต์ โดย VOSviewer สามารถใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น การสังเคราะห์บรรณมิติ การระบุแนวโน้มการวิจัย และการสร้างภาพความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (van Eck & Waltman, 2010) โดยการใช้งาน VOSviewer มีประโยชน์ ดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลข้อความขนาดใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ช่วยให้ผู้ใช้สามารถระบุแนวโน้มการวิจัยและประเด็นสำคัญ และยังช่วยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยใหม่ ๆ โดยใช้ข้อมูลจากงานวิจัยที่มีอยู่เดิม
- 3) ช่วยให้ผู้ใช้สามารถสร้างภาพความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดได้อย่างสวยงามและเข้าใจง่าย

การใช้งาน VOSviewer ถูกใช้ในหลากหลายสาขาวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ตัวอย่างเช่น ใช้เพื่อวิเคราะห์การวิจัยทางการแพทย์เพื่อระบุแนวโน้มการวิจัยใหม่ ๆ หรือเพื่อวิเคราะห์การวิจัยด้านการศึกษาเพื่อระบุความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางวิชาการ และเนื่องจาก Thai Journals Online (ThaiJO) เป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย เป็นแหล่งรวมวารสารวิชาการที่ผลิตในประเทศไทยทุกสาขาวิชา ทั้งสาขาวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี และมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา ก็มีการวิจัยและมีการเผยแพร่ในฐานข้อมูลวารสาร ดังนั้น

ในบทความนี้จึงมีการเอาความสามารถของ VOSviewer มาใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์บรรณมิติของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

สรุปได้ว่า VOSviewer เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงลึกระหว่างงานวิจัยต่าง ๆ ในขอบเขตที่สนใจ ทำให้เข้าใจโครงสร้างและแนวโน้มของงานวิจัย สามารถนำไปพัฒนางานวิจัยของตนเองให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 13 ซอฟต์แวร์ VOSviewer

ที่มา : Vosviewer

2.5 การท่องเที่ยวกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยว สินค้า และบริการต่าง ๆ จำนวนมาก (UNWTO, 2020) ดังนั้นการวางแผนและบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จและการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่ดี ช่วยให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ส่งผลให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวดีขึ้น (Page, 2009) ทั้งยังช่วยลดต้นทุนให้กับธุรกิจท่องเที่ยว การบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนด้านการขนส่ง คลังสินค้า และบริการต่าง ๆ ให้กับธุรกิจท่องเที่ยว (Zhang et al., 2009) การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนยังสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ธุรกิจท่องเที่ยวที่มีการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่เหนือกว่า จะสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน เช่น การจัดส่งสินค้าและบริการได้รวดเร็วกว่า มีความยืดหยุ่นกว่า (Rodrigue, 2020) และช่วยสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว โดยการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่ดี ช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการเข้าถึงสินค้า บริการ และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกสบาย

อย่างไรก็ตาม การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็มีความท้าทาย เช่น ความผันผวนของจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งต้องมีการปรับตัวให้รองรับได้อย่างยืดหยุ่น ดังนั้นการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และซัพพลายเชนให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของอุตสาหกรรม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน (Tseng et al., 2005)

2.6 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการสืบค้น และเก็บรวบรวมบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา จากฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) โดยกำหนดช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2566 และใช้คำสำคัญ “การท่องเที่ยว” และ “นครราชสีมา” ในการค้นหา จากนั้นคัดเลือกเฉพาะบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา นำมาบันทึกใน แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย (Coding sheet) เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบและเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลบรรณมิติต่อไป

2.6.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1) แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย (Coding sheet) ใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อบันทึกข้อมูลจากงานวิจัยที่ค้นพบและใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลบรรณมิติในลักษณะสถิติเชิงพรรณนา โดยแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัยประกอบไปด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- รหัสงานวิจัย เป็นการกำหนดลำดับที่ของงานวิจัยที่ค้นพบ เพื่อสะดวกในการอ้างอิง
- ชื่องานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินการวิจัย
- ชื่อผู้แต่ง-ผู้ดำเนินงานวิจัย เพื่อให้ทราบถึงผู้วิจัยหรือคณะผู้วิจัย
- ปีที่เผยแพร่ จัดเก็บเป็นปี พ.ศ. กรณีที่เป็น ค.ศ. จะแปลงให้เป็น พ.ศ. เพื่อให้สามารถทำการวิเคราะห์ทางสถิติได้

วิเคราะห์ทางสถิติได้

- คำสำคัญ เพื่อระบุประเด็นการวิจัยหลักที่ผู้แต่งผู้วิจัย ใช้เพื่อการคัดกรองบทความที่ต้องการ
- ชื่อวารสารที่ตีพิมพ์ เพื่อให้ทราบแหล่งตีพิมพ์ของงานวิจัยที่ศึกษา
- หน่วยงาน/สถานศึกษา ของผู้วิจัย เพื่อให้ทราบสังกัดหรือหน่วยงานของผู้วิจัย
- ศาสตร์ที่ศึกษาวิจัย เพื่อให้ขอบเขตหรือความเกี่ยวเนื่องของศาสตร์ที่ศึกษาทั้งแบบโดยตรงและการศึกษาแบบบูรณาการ

การศึกษาแบบบูรณาการ

- URL ของบทความ เพื่อให้ในสืบค้นซ้ำในกรณีที่ต้องการทราบข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม

2) โปรแกรม VOSviewer ใช้สำหรับวิเคราะห์บรรณมิติเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงงานวิจัยและเครือข่ายงานวิจัยที่เกิดขึ้น โดยทำการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของบทความวิจัยผ่านกลุ่มคำสำคัญของแต่ละผลงานวิจัยจากฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiJO

2.6.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสืบค้นและเก็บรวบรวมบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา จากฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) โดยกำหนดช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2566 พบว่า มีบทความวิชาการที่พิมพ์ในวารสารวิชาการจำนวนทั้งสิ้น 105 บทความ โดยสามารถจำแนกตามชนิดของข้อมูลต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาจากฐานข้อมูล ThaiJO จำแนกปีที่เผยแพร่

ปี	จำนวน	ร้อยละ
2564	25	24
2565	19	18
2562	16	15
2566	9	9
2558	8	8
2563	8	8
2561	6	6
2560	4	4
2555	3	3
2559	3	3
2554	2	2
2553	1	1
2557	1	1
รวม	105	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ปีที่มีการเผยแพร่งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด คือ ปี 2564 จำนวน 25 บทความ คิดเป็นร้อยละ 24 รองลงมาได้แก่ ปี 2565 มีจำนวนบทความ 19 บทความคิดเป็นร้อยละ 18 ในปี 2562 จำนวน 16 บทความคิดเป็นร้อยละ 15 หากพิจารณาถึงแนวโน้มในการเผยแพร่งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาจะพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะส่งผลดีในการนำเอาผลจากการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาให้เข้มแข็ง

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาจากฐานข้อมูล ThaiJO จำแนกตามหน่วยงาน/สถาบันของผู้วิจัย

หน่วยงาน/สถานศึกษาของผู้วิจัย	จำนวนบทความ	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	20	19.05
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	13	12.38
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	11	10.48
มหาวิทยาลัยพะเยา	7	6.67
มหาวิทยาลัยศิลปากร	7	6.67

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า หน่วยงาน/สถาบันที่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 20 บทความ รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จำนวน 13 บทความ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 11 บทความ มหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัย

ศิลปากร จำนวน 7 บทความ ทั้งนี้ยังมีบทความจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยละ 5 บทความ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวนบทความมหาวิทยาลัยละ 3 บทความ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยบูรพา สถาบันรัชต์ภาคย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วิทยาลัยนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยละ 3 บทความ โดยจะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยในจังหวัดมีการเผยแพร่บทความวิชาการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาจากฐานข้อมูล ThaiJO จำแนกตามศาสตร์ที่ศึกษา

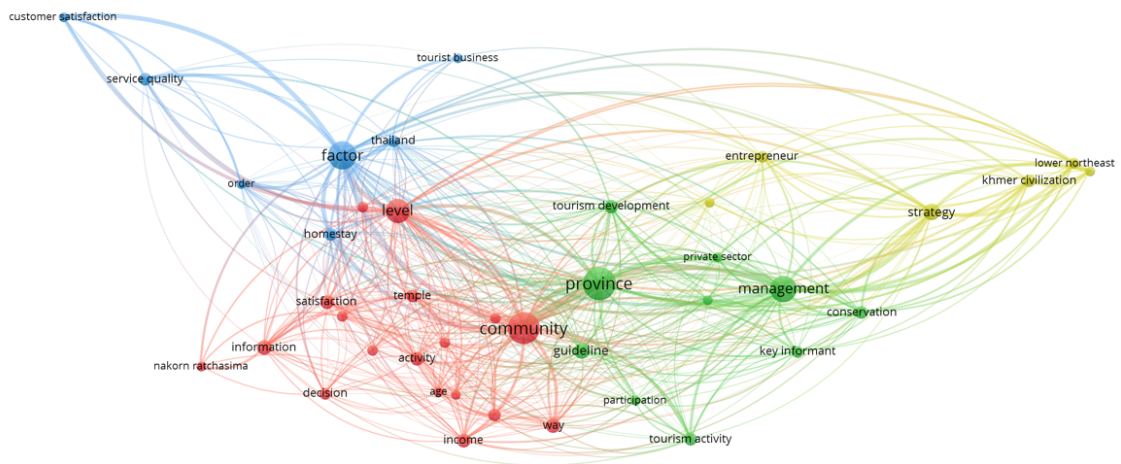
ศาสตร์ที่ศึกษาวิจัย	จำนวนบทความ	ร้อยละ
การท่องเที่ยว	39	28.57
การจัดการการท่องเที่ยว	9	8.57
การตลาด	7	6.67
บริหารธุรกิจ	6	5.71
การจัดการ	4	3.81
การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน	4	3.81

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า ศาสตร์ที่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว จำนวน 39 บทความ รองลงมา คือ ศาสตร์ด้านการจัดการการท่องเที่ยว จำนวน 9 บทความ และการตลาด จำนวน 7 บทความ ตามลำดับ แต่จากการวิเคราะห์พบว่ามีการศึกษาแบบบูรณาการข้ามศาสตร์ที่น่าสนใจในหลายศาสตร์ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม การออกแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมผลิตภัณฑ์ และด้านศาสนา แต่ทั้งนี้พบว่างานวิจัยด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยว มีเพียง 4 จากทั้งหมด 105 งาน คิดเป็นเพียงร้อยละ 3.81 เท่านั้น ซึ่งการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา นั้น มีความจำเป็นต้องวิจัยด้านนี้ที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า 90 สถานที่ แต่ทั้งนี้แต่ละสถานที่ยังมีความห่างไกลและขาดความต่อเนื่องในการท่องเที่ยว

2.6.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรม VOSviewer

จากภาพที่ 10 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดหรือคำสำคัญที่เกิดขึ้นในบทความวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 105 บทความ โดยแนวคิดหรือคำสำคัญที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ ความพึงพอใจของลูกค้า (customer satisfaction) ธุรกิจท่องเที่ยว (tourism business) และคุณภาพการให้บริการ (service quality) โดยแนวคิดหรือคำสำคัญเหล่านี้ปรากฏอยู่ในบทความวิจัยจำนวนมาก โดยมักจะปรากฏร่วมกันในบทความเดียวกัน ตัวอย่างเช่น บทความวิจัยบางบทความอาจศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่อคุณภาพการให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น นอกจากนี้ ภาพยังแสดงถึงแนวคิดหรือคำสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ปัจจัย (factor) ประเทศไทย (Thailand) ผู้ประกอบการ (entrepreneur) อีสานตอนล่าง (lower northeast) ลำดับ (order) อารยธรรมขอม (khmer civilization) ระดับ (level) การพัฒนาการท่องเที่ยว (tourism development) กลยุทธ์ (strategy) โฮมสเตย์ (homestay) ภาคเอกชน (private sector) วัด (temple) จังหวัด (province) การจัดการ (management) การอนุรักษ์ (conservation) ชุมชน (community) ข้อมูล (information) กิจกรรม (activity) แนวทาง (guideline) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) นครราชสีมา (Nakorn Ratchasima) การตัดสินใจ (decision) การมีส่วนร่วม (participation) แนวทาง (way) และ กิจกรรมการท่องเที่ยว (tourism activity) โดยแนวคิดหรือคำสำคัญเหล่านี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ กลุ่มแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า (customer-oriented concepts) เช่น ความพึงพอใจของลูกค้า คุณภาพการให้บริการ และกลุ่มแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว (tourism-oriented concepts) เช่น ปัจจัย ประเทศไทย ผู้ประกอบการ อีสานตอนล่าง ลำดับ อารยธรรมขอม ระดับ การพัฒนาการท่องเที่ยว กลยุทธ์ โฮมสเตย์ ภาคเอกชน วัด จังหวัด การจัดการ การอนุรักษ์ ชุมชน ข้อมูล กิจกรรม แนวทาง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นครราชสีมา การตัดสินใจ การมีส่วนร่วม แนวทาง กิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการวิเคราะห์บรรณมิตินี้สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นที่นักวิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา โดยข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาต่อไป

ภาพประกอบที่ 10 ผลการวิเคราะห์บรรณมิติการวิจัยการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาในฐานข้อมูล

3. สรุป

การท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา ถือว่าได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างแพร่หลายในฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) ดังนั้นถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการต่อยอดในทางปฏิบัติจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา เพราะสามารถนำองค์ความรู้ ศาสตร์ด้านต่าง ๆ จากงานวิจัยที่มีการศึกษามาแล้วมาปรับเปลี่ยนแก้ไขจุดบกพร่องให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นได้ จากงานวิจัยนี้ได้ค้นหางานวิจัยเพื่อศึกษาและสังเคราะห์ลักษณะและแนวโน้มการวิจัยการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา โดยเสนอแนะให้มีการพัฒนาการวิจัยการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา ควรมุ่งเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงผสมผสานมากขึ้น

และที่สำคัญควรมีการนำเสนอในส่วนของการร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้สามารถเข้าถึงได้มากขึ้นต่อไปในอนาคต

จากการศึกษาลักษณะทางบรรณมิติของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาในช่วง พ.ศ. 2553 - 2566 ที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล ThaiJO เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและวางแผนการวิจัยในอนาคต โดยพบองค์ความรู้ คือ งานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วง พ.ศ. 2564 - 2565 ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยสถาบันที่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในพื้นที่ มีศาสตร์หลักที่มีการศึกษา คือ ศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว แต่มีการบูรณาการข้ามศาสตร์อื่น ๆ ด้วย เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยการวิเคราะห์บรรณมิติด้วย VOSviewer ช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดต่าง ๆ ในงานวิจัย ซึ่งจะช่วยในการวางแผนการวิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป ข้อเสนอแนะการวิจัยทางการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวยังมีเพียง 4 งานวิจัย จากงานวิจัยทั้งหมด 105 งาน คิดเป็น 3.81% จึงเป็นช่องว่างทางการวิจัยที่สำคัญที่นักวิจัยสามารถทำงานวิจัยทางการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นได้ แต่ทั้งนี้ควรมีการวางแผนการวิจัยอย่างเป็นระบบ วิจัยแบบบูรณาการ และใช้ประโยชน์จากเครื่องมือการวิเคราะห์บรรณมิติ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการวิจัยอย่างเป็นระบบต่อไป

จากการศึกษาลักษณะทางบรรณมิติของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาในช่วง พ.ศ. 2553 - 2566 ที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล ThaiJO เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและวางแผนการวิจัยในอนาคต สามารถสรุปแนวคิดสำคัญที่ได้ ซึ่งจะช่วยให้งานวิจัยมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ควรมีการวางแผนการวิจัยอย่างเป็นระบบ ทั้งในแง่ของการกำหนดหัวข้อ ระเบียบวิธีวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้งานวิจัยสามารถตอบโจทย์และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

2. ควรทำการวิจัยแบบบูรณาการ โดยผสมผสานศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น การท่องเที่ยว การตลาด การบริหารจัดการ เทคโนโลยี ฯลฯ เนื่องจากการท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับหลายมิติ จึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้จากหลายสาขาในการพัฒนา

3. ควรใช้ประโยชน์จากเครื่องมือการวิเคราะห์บรรณมิติ เช่น VOSviewer ในการมองภาพรวมของงานวิจัยที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์ประเด็นและแนวโน้มการวิจัยที่สำคัญ นำมาวางแผนการทำวิจัยให้สอดคล้องและต่อยอดองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม

4. ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยด้านการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมางานวิจัยในด้านนี้มีค่อนข้างน้อย ทั้งที่เป็นประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในจังหวัดใหญ่อย่างนครราชสีมาที่มีสถานที่ท่องเที่ยวกระจายอยู่หลายพื้นที่

5. ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ในการทำวิจัย ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อให้งานวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงและตอบสนองความต้องการของทุกฝ่าย

โดยการนำแนวคิดเหล่านี้มาปรับใช้ จะช่วยยกระดับคุณภาพและประสิทธิผลของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างเป็นระบบและยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤตยา เตยโพธิ์ และ พันธ์ โพธิ์บัตติ. (2561). วัฒนธรรมโอมสเตย์:
การพัฒนาารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน อำเภอน้ำเหว จังหวัดนครราชสีมา.
วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 5(1), 20-39.
- กานต์นัส ข้าเกตุ, อัญชลี หิรัญแพทย์, ทมณี สุขใส และ รัชนีวรรณ สุจริต. (2565). การวิเคราะห์บรรณมิติเกษตร
อินทรีย์อย่างยั่งยืนในประเทศไทย. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, 10(3), 283-292.
- จังหวัดนครราชสีมา. (2566). แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)
ฉบับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. สืบค้นจาก
https://www2.nakhonratchasima.go.th/files/com_ebook_strategy/2023-11_86d83e18dd2fc32.pdf
- จุฑาทิพย์ จันทร์ลุน. (2566). การวิเคราะห์บรรณมิติผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใน
สาขารักษาสัตว์และสารสนเทศศาสตร์ของประเทศในเอเชีย. วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย, 16(1), 37-48.
- นามโพธิ์ชัย และ ริทธิรอด. (2557). แนวทางการเพิ่มจำนวนผู้เข้าพัก เอ เอส์ โอม สเตย์ อำเภอบางช่อง
จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิจัย มข.มส., 2(3), 52-59.
- ศราวุฒิ ใจอดทน. (2560). แนวทางการพัฒนากายภาพแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ: กรณีศึกษาป่าชุมชน
เขาสามสิบส่างและเขาเหว. วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล, 27, 109-123.
- ศาสตรา มาพร, จิรารัตน์ ภูสิฤทธิ, พกตร์วิไล รุ่งวิสัย, ปัญญาวัฒน์ อาษาภา และ ชลธิ์ โพธิ์ทอง. (2566).
การวิเคราะห์บรรณมิติของวารสารไทยในฐานข้อมูล Scopus. วารสารห้องสมุด, 67(1), 177-198.
- ศิรินันท์ พงษ์นรินทร์, โอชัยญา บัวธรรม และ ชัชชญา ยอดสุวรรณ. (2559). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการ
จัดการท่องเที่ยวอำเภอน้ำเหว จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มข., 9(1),
235-259.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2564). ThaiJO. สืบค้นจาก
<https://www.tcithaijo.org/index.php/about/Thaijo>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3
(พ.ศ. 2566 – 2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). แผนกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีเขียวภายใต้
โมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2566 - 2570) (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรุงเทพฯ).
สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/images/v2022_1683099938532QkNHLnBkZg==.pdf
- Ellegaard, O., & Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is
the impact?. *Scientometrics*, 105(3), 1809-1831.
- Hotrawaisaya, C., & Chumkad, K. (2021). Research direction in college of logistics and supply chain
Suan Sunandha Rajabhat University. *Mahidol R2R e-Journal*, 8(1), 64-73.

- Kaewboonma, N., & Lertkrai, P. (2023). Rajamangala University of Technology Srivijaya research trends: Bibliometric and visualized analysis. *Rajamangala University of Technology Srivijaya Research Journal*, 16(1), 90-102.
- Leechon, Y., & Kabmala, M. (2023). Bibliometric Analysis of Researches on Medicinal Plants for Cosmetics. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 16(1), 45-53.
- Page, S. J. (2009). *Transport and tourism: global perspectives*. Pearson Education.
- Pitithanabodee, N. (2021). Web citation of research articles on coronavirus disease (COVID-19) published in Thai journals: A bibliometric analysis. *TLA Bulletin*, 65(1), 2-13.
- Rodrigue, J. P. (2020). *The geography of transport systems*. Routledge. Retrieved from <https://transportgeography.org>
- Sanok, M., & Wathanti, S. (2023). Bibliometric analysis of research publications at Rajamangala University of Technology Isan: Trends and patterns. *Journal of Information Science Research and Practice*, 41(4), 59-75.
- Sawangkul, S., Pinitpuwadol, W., & Sakiyalak, D. (2020). การศึกษาเปรียบเทียบค่าบรรณมิติระหว่างฐานข้อมูล Scopus และ Google Scholar ของอาจารย์ในภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. *Thai Journal of Ophthalmology*, 34(1), 30-38.
- Sirirak, K. (2021). Analysis of Walailak Journal of Science and Technology indexed in Scopus database between 2012-2020: A Bibliometric Analysis. *วารสารห้องสมุด*, 65(2), 137-154.
- Srisawad, S. (2018). Association of Research Collaboration and Bibliometrics Data with Citation Impact. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 35(3), 154-170.
- Thanuskodi, S. (2011). *Bibliometric analysis of the journal Library Philosophy and Practice from 2005-2009* (Library Philosophy and Practice). Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/663>
- Thai National Research Repository. (2023). ค้นหางานวิจัย. สืบค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2566, จาก <https://tnrr.nriis.go.th/#/services/output-report?searchAll=true&searchTitle=false&searchAuthor=false&searchDepartment=false&searchKeyword=false&searchDOI=false&searchAbstract=false&keywords=การท่องเที่ยว&page=1&pageSize=10&years=&docTypes=&fileTypes=>
- Tseng, Y. Y., Yue, W. L., & Taylor, M. A. (2005). The role of transportation in logistics chain. *Eastern Asia Society for Transportation Studies*, 5, 1657-1672.
- UNWTO. (2020). *Transport-related CO2 Emissions of the Tourism Sector*. Madrid.
- van Eck, N. J., & Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538.

- Youngjeen, S., & Sirirak, K. (2023). Analysis of international publications in Scopus Quartile 1 between 2016-2021 of Walailak University, *Thailand. TLA Bulletin*, 67(1), 60-78.
- Zhang, A., Zhang, Y., & Zhao, R. (2009). Tourism supply chain management: A new research agenda. In 2009 IEEE ICMIT (pp. 561-564). IEEE.